

Glas za veznikov

Leto I - Št. 152

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, petek 14. decembra 1945

UREDNIŠTVO: V. A. Fellico 8 - Telefon 24, 98854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (osmrtnice L. 36), objave L. 9, finančni in pravni L. 12. V vsebini lista (tekstni oglas) L. 12. Dveletni in večletni plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: S. P. I., Società per la Pubblicità in Italia, Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

ČUDEŽI ATOMSKE SILE

Odkritje atomov št. 95 in 96

Ameriški znanstvenik odkril pri preučevanju atomske sile dva nova elementa - Raziskovanja v novem sovjetskem laboratoriju

New York, 14. decembra. Dr. Glenn Seaborg, profesor za kemijo na kalifornijskem vseučilišču, ki se zdaj bavi z atomskimi raziskovanji na čikaškem vseučilišču, je objavil, da je odkril dva nova elementa. Ta dva elementa, ki sta sestavljena iz elektronov na tak način, da jih doslej še niso odkrili v prirodi, sta dobila v atomski lestevici številki 95 in 96. Profesor Seaborg je eden izmed znanstvenikov, ki so leta 1940 odkrili element št. 94. Ta novi element se imenuje plutonij in ga uporabljajo pri izdelavi atomskih bomb. Najprej so plutonij sestavili na umeten način. Pozneje so ga pa, kakor je zdaj profesor Seaborg izjavil, odkrili tudi v prirodi: v rudnini, ki vsebuje radij, uranij in druge podobne elemente. Nova dva elementa je profesor Seaborg odkril, ko je »bombardiral« uranij in plutonij s helijem. Znanost je že dolgo razmišljala o tem odkritju. Leta 1938 so trije berlinski fiziki, dr. Lise Meitner, Otto Hahn in F. Strassmann, ki se jim je kot prvemu posrežilo razbiti uranij, objavili, da bodo proizvedli na umeten način element št. 95. Dali so mu ime: eka-iridij. Po letu 1940 je še vedno drugih znanstvenikov delovalo na odkritju zdaj znanih treh »čezliskih« elementov.

UNRRA: V OKTOBRU 1.360.160 TON

Washington, 14. decembra. Glavni ravnatelj ustanove UNRRA Herbert R. Lehman je izjavil, da so dobave, ki jih je UNRRA poslala evropskim obovojenim deželam in Kitajski v mesecu novembru skoraj za četrto milijona ton večje kot v mesecu oktobru, ko so bile pošiljke najvišje.

Pošiljke v mesecu oktobru so dosegle skupno 755.500 ton v znesku 244.800.000 dolarjev. Lehman je pripomnil, da so v mesecu novembru odpušle iz severnoameriških pristanišč povprečno 3 ladje na dan.

Da pomagajo potrebnim evropskim in kitajskim deželam v težkih zimskih mesecih, bo morala ustanova UNRRA pospešiti tek svojega delovanja. Prepričati je treba nevarnost lakote in razširitev epidemij, ki bi povzročile na to sto tisoč življev. Zaradi tega bo morala ustanova UNRRA znatno povečati število ladij, ki jih pošilja vsak mesec prizadetim deželam. Da to izvede, bo rabila še pred koncem tega leta nadaljnja nakazila.

Od vseh dobav, ki jih je UNRRA poslala v mesecu novembru, je prejel Albanija 17.900 ton, ki so jih cenili na 4,7 milijonov dolarjev, Belarussija 5.500 ton (dva milijona dolarjev), Kitajska 58.000 ton (18,6 milijonov dolarjev), Češkoslovaška 126.500 ton (32,5 mil. dol.), Italija 15.700 ton (5,1 mil. dol.), Poljska 130.400 ton (36 mil. dol.), Portugalska 5.000 ton (1,9 mil. dol.), Jugoslavija 225.900 ton (72 mil. dol.). Večji del teh dobav je obstajal iz živega, ki so ga kupovali na trgih zahodne poloble. V mesecu oktobru so dobavili, če izrazimo tiste, ki so jih prekrbele vojaške oblasti, dosegle skupno 1.360.160 ton živega.

Od teh je Albanija dobila 28.142 ton, Kitajska 26.136, Češkoslovaška 115.592, Grčija 635.578, Italija 101.750, Poljska 100.738 in Jugoslavija 360.404 ton.

Ameriško meso za Evropo
Washington, 14. decembra. Ameriški poljedelski minister je objavil poročilo, ki se nanaša na pošiljke mesa za prvo tromesečje v letu 1946. Iz poročila je razvidno, da bodo Zdržene države razpolagale z zadostno količino mesa za izvoz v druge države. V vsem letu predvidevajo Zdržene države, da bodo mogle dobaviti polovico razpoložljivega mesa Franciji, Belgiji in Nizozemski ter več kot 80% mesa, ki je namenjeno državam, ki prejema pomoč ustanove UNRRA. Ostalo količino mesa tem državam bi morale dobaviti Argentina, Kanada, Avstrija, Novi Zeland in Danska.

Zvečani obroki v Nemčiji
Berlin, 14. decembra. Zavezniki zasedbene oblasti v Nemčiji so sklenili, da bodo v teku te zime zvečali za tretjino živilske obroke civilnega prebivalstva zaradi pomanjkanja goriva. Tega zvečanja obrokov bodo deležne gospodinjstva ter druge odrasle osebe, ki ne delajo na prostem. Obroke bodo zvečali od 1248 na 1500 kalorij na dan.

IZ SLOVENIJE
Obvezen odkup oljnega semena je ukazalo ministrstvo za trgovino Slovenije. Pridelovalci morajo oddati vse pridelane semene. Pravice odkupovanja imajo samo priznane tovarne olja. Laneno seme prevzema samo »Gosani«, delniška družba v Ljubljani odzdrma njihovi zastopniki morajo oddati pridelovalcu naslednje količine olja: za 100 kg neolučenega sončničnega 9 kg, lučenega 18 kg, neolučenega bučnega 11 kg, lučenega 20 kg, repičnega 15 kg in makovega 18 kg, vendar največ po 3 kg za vsakega družinskega člana. Razen olja za vsakega 100 kg semena še 15 kg tropin. Olje in oljne tropine morajo pridelovalci plačati po cenah na deželo. Oljarne morajo prodati vse izdelane olje »Anodus«.

Ustanovno skupščino poldržavne delniške družbe »Galerija« je vodil dr. Dolf Šauer. Prodajala bo galanterije, kratko, modno, nujbeno in pleteno blago. Glavna zasnova 1 milijon. Za predsednika je bil izvoljen dr. Ivan Hummer, za podpredsednika trgovec Ivan Samec.

Šest je »Slovenski zbornik 1945« (ponatis ilegalne izdaje), Miška Kranjca »Tihotičja in pejsaži« ter Janca Potrča »Izdajalec«.

Italija spot pod italijansko upravo

Rim, 14. decembra. Admiral Ellery Stone, načelnik zaveznike komisije za Italijo, se je sestel s predsednikom nove vlade in z zunanjim ministrom Alcideom De Gasperi ter mu je poročal, da pripravi italijansko ozemlje, ki je zdaj pod zavezniško upravo, vsehvali oteko Lampedusa, Linosa in Pantelleria, razen Julijske krajine in videmske pokrajine, spot pod italijansko upravo, in sicer ob koncu meseca decembra. Poročilo naglašja, da bodo imeli Zavezniški vojaško upravo in v videmski pokrajini, toda samo iz vojaških razlogov in ne zato, da bi tu šlo za kakšno sporno ozemlje. Častniki Zavezniške vojaške uprave se bodo umaknili iz ozemlja, ki pride pod italijansko upravo, ostalo bo samo majhno število zveznih častnikov zaveznike komisije.

Novinarji v Nemčiji
Berlin, 14. decembra. Štirje odgovorni ameriški časopisov so dobili povabilo, naj obiščejo predele Nemčije, ki so pod sovjetsko zasedbo. Po sporazumu med generalom Eisenhowerjem in generalom Zukovom so ameriško zasedbeno področje obiskali dopisniki sovjetskih časopisov. Major Ivan Baranjuk, član sovjetskega poročevalskega oddelka, je izjavil, da dopisniki lahko svobodno gredo, kamor pač hočejo.

Ameriška pomoč Italiji
New York, 14. decembra. Iz poročila 80. organizacij, ki delujejo z ameriškim odborom za pomoč Italiji, se doznavja, da so poslali v teku preteklega leta v Italijo pošiljke v skupni vrednosti 40 milijonov dolarjev.

ložiivega mesa Franciji, Belgiji in Nizozemski ter več kot 80% mesa, ki je namenjeno državam, ki prejema pomoč ustanove UNRRA. Ostalo količino mesa tem državam bi morale dobaviti Argentina, Kanada, Avstrija, Novi Zeland in Danska.

Raziskovanja sovjetskih znanstvenikov
Istočasno prihajajo vesti iz Sovjetske zveze o dveh fiziki, ki se bavita z raziskovanjem atomske sile. To sta Abram Feodorovič Joffe, strokovnjak za elektroniko in molekularno fiziko, ter dr. Peter Kapitza. Slednji je trinajst let deloval na angleškem vseučilišču Cambridge. Leta 1935 je prišel na obisk v Moskvo, ki je ni več zapustil. V zadnjem času je pomagati graditi novi laboratorij na gori Alagž v sovjetski Armeniji. Dr. Kapitza se bavi z raziskovanjem stratosfernih kozmičnih žarkov, kar tudi vodi do odkritja atomske sile.

Ameriški znanstvenik o atomski bombi
Na vprašanje posebnega odbora za atomsko bombo pri ameriškem senatu, se je dr. Szilard, znanstvenik na vseučilišču v Chicagu, ki je sodeloval pri izdelavi atomske bombe, izrazil v prid nadzorstvu nad proizvodnjo atomske energije s strani Zdrženih narodov.

Dr. Szilard je izjavil, da bi moglo nadzorstvo nad podjetji za proizvodnjo atomske energije preprečiti nezakonito izdelavo atomskega orožja, toda navestoval je, da ustanovijo mednarodno nadzorstvo, kjer bi mogli proizvajati potrebno gradivo. Ameriški znanstvenik vztraja pri potrebi, da več let ne dovolijo objavljati znanstvenih našel o atomski sili, tudi ne za mirnodobsko industrijo.

Dr. Szilard je končno izjavil, da bi bil obstoj zaloge atomskih bomb vzrok za strah in priprave za protukrepe. Dr. Szilard je predložil, da Zdržene države in Sovjetska zveza sklenejo posebne sporazume, po katerih ne bi bilo nobenemu izmed obeh narodov dovoljeno izdelovati atomske bombe. Te sporazume bi potem morali razširiti tudi na druge narode.

BEVIN O PERZIJU IN SREDOZEMLJU
London, 14. decembra. Zunanji minister Ernest Bevin je v parlamentu odgovoril na vprašanje. Na vprašanje konservativnega poslanca MacLeana, ali se je znanji minister namenil, da bo poslal zadnje novice o vprašanju severne Perzije sovjetski vladi, je Bevin odgovoril, da je o stvari v stiku s sovjetsko vlado. Nato je vprašal MacLean, ali se je znanji minister obvezal, da ne bo deloval z manjšo energijo in odločnostjo v obrambo britanskih interesov v Perziji, kakor dela Sovjetska zveza v obrambi svojih interesov, je Bevin odgovoril: »Zdi se mi, da ne bo nikakega vprašanja o tekmovalnosti med interesih«.

Na vprašanje, kakšni ukrepi bodo izdani, da bo francoska vlada obveščena o razgovorih, ki bodo v Moskvi, je Bevin izjavil, da bo ta sestanek več ali manj pomemben za navezovanje stikov in da bodo obravnavali vprašanja, ki se bodo odpirala v prvi vrsti na tri sodelujoče vlade. »Francosko vlado smo obveščili - je dejal - da ne bomo v Moskvi odločali o vprašanju, ki se nanašajo na Francijo«.

Na vprašanje konservativnega generala Georgea Jeffreya, kakšna bo angleška politika v pogledu bodočnosti severno in vzhodnoafriških italijanskih kolonij in otokov, ki jih imajo zasedene Italijani v Sredozemlju, je Bevin izjavil, da nima nicašar dostaviti na svojo izjavo z dne 9. oktobra. Jeffreys je vztrajal na vprašanju, ali je Velika Britanija dolžna politično linijo v Italiji, ki jo preteklega leta v Italijo pošiljke v skupni vrednosti 40 milijonov dolarjev.

Politične stranke v Nemčiji
Berlin, 14. decembra. Obveščevalna služba britanskega zasedbenega področja je sporočila, da so dobile tri najvažnejše stranke britanskega zasedbenega področja Nemčije dovoljenje, da ustanovijo oredni odbor in raztegnejo organizacije stranke na vse področje. Ta mesece ali pa prve dni meseca januarja bodo imele omenjene stranke sestanek, na katerem bodo izvolile članove orednega odbora. Pomladi bodo sestanki stranke, katerih namen je nadaljevati z izvolitvijo članov, ki bodo nadomestili zdaj imenovane. Iste pravice bodo imele tudi druge stranke, ki jih bodo ustanovili v britanskem področju. Ustanovitve majhnih strank ne bodo podpirali.

Švicarji bodo vrnilli imetja, ki so jih Nemci ukradli
Bern, 14. decembra. Švicarski zvezni svet je sklenil, da vrne zakonitimi lastnikom imetja, ki so ga Nemci zaplenili v zasedenih državah in ki so ga potem poslali v Švico ter ga tam izrekli. Izredni odbor, ki je sestavljen iz treh švicarskih državljanov, bo preučeval prošnje oškodovancev ter bo na podlagi novega in enostavnega postopka odločil, če so prošnje utemeljene.

Sovjetska zaščita narodnim kitajskim četam
Tientsin, 14. decembra. Čete narodne vlade pod poveljstvom generala Tu Li Minga so v korakale v mesto Mukden, ne da bi našle na kakšen koli odpor. Istočasno so častniki 94. armade narodne vojske izjavili, da so se oddelki te armade izkrcali v Cengčuanu.

Brzojavke kitajske obveščevalne agencije poročajo iz Cengčuna, da so sovjetske oblasti privolile, da bodo dale zaščito kitajskim narodnim četam, kadar in kjer koli bi se te izkrcale v severovzhodnih kitajskih pokrajinah. Sovjeti bodo med tem časom nadzorovali imenovane pokrajine do prihoda uradnikov kitajske vlade.

Kitajska vlada bo najbrže prevzela nadzorstvo nad velikimi mesti Cengčun, Harbin in Mukden. Sovjetske vojaške oblasti so objavile, da bodo sčile vse mandžurske letališča, na katerih bodo pristale kitajske čete in so objavile nacionalistom, da bodo zgradile radijske postaje. Iz drugih poročil smo izvedeli, da je ameriška vojska predala letališče Lunghua v bližini Sanghaja Kitajcem, da ga bo uporabljala kitajska letalska družba. Vsa ostala ameriška letala v področju Sanghaja so na letališču Kiangwan.

Nizozemska vlada pripravljena razpravljati z Indonezijci
London, 14. decembra. Radijska postaja v Hilversumu na Nizozemskem je javila, da je Nizozemska vlada izjavila, da se namerava pogajati z umirjenimi indonezijskimi voditelji za socialni, gospodarski in politični razvoj.

Frankisti obsodili pet sindikalnih vodij
New York, 14. decembra. Španska vojaška sodišče v Madridu je obsodilo pet vodij španskih sindikatov. Vsakega so obsodili na 30 let zapor. Obtoženi so bili epdotalnega delovanja; državnj tožilec je zahteval za vse smrtne kazni. Razpravi je prisostvoval britanski veleposlanik.

Obsodbe v Dachau
Dachau, 14. decembra. Z ozirom na novice, ki je bila izdana včeraj o dachauski razpravi, poročja Reuter, da je obsodilo ameriško vojaško sodišče 36 izmed 40 funkcionarjev koncentracijske taborišča Dachau, ker so jih spoznali za krive prestopkov proti vojni pravilom.

Med obsojenci na smrt so: 74letni zdravnik Klaus Schilling, ki je bil obsojen, da je v teku svojih poskusov na področju malarije ubil na stotine oseb; štirje drugi zdravniki, eden izmed katerih, Fritz Hintermeyer, je povzročil s svojimi poskusi o odpornosti človeškega telesa smrt 900 ujetnikov; ostala dva sta še Avstrijec Karol Puh in Hans Kurt Eisele. Šef nekakega stranskega oddelka Peter Belz je bil obsojen na dosmrtno ječo. Vse sodbe bo moral odobriti general Lucian K. Truscott, poveljnik tretje ameriške armade, in general Joseph T. McNarney, poveljnik ameriških čet na evropskem bojišču.

Ujeli generala SS oddelkov
New York, 14. decembra. Pri Solnogradu so ujeli generala SS oddelkov Meitnerja, ki ga avstrijska vlada išče kot vojnega zločinca.

Moderno suženjstvo
Nürnberg, 14. decembra. Tako po predavanju filma o razvoju in delovanju nacistične stranke, je ameriški tožilec Thomas Dodd prišel s citiranjem listin o nemškem sistemu prisilnega dela, ki je v XX. stoletju oživel suženjstvo davnih časov.

Med najbolj presunljivimi listinami, kar jih je prečital Dodd, je bilo dolgo film o lepih časih nacizma in njegovega prihoda na oblast in 21 nacističnih zločinov, je moglo spet prikazati oster glas svojega fuhraja in ga videti, ko jim je gledal s filmskega platna.

Göring je bil očitno vesel, ko je videl svoje podobo na filmskem platnu in ostali obtoženci so gledali drug drugega vsakokrat, ko so se na platnu pokazali njihovi obrazi. Göring je navdušeno sunil s komolcem Hessa, ki se je sedel v ozadje, ko se je videl na platnu, kako vodi nacistično sodbo, ki vpelje svoj brezkonni »Zivjoli«.

Ginjenost nacistov
Angleški tomlak je rekel: »Her- man je zelo ginjen. Keitel si je zdaj pa zdaj pomel oči, Schirach, bivši vodja Hitlerjeve mladine, je trepetal od razburjenja ob predavanju prizora, ki kaže, kako je Hitlerju predstavljal trume nemške mladine.

Film, s katerim namerava obtožba izpolniti dokaze o zaroti, omenja v prvem delu obtožnice, kaže razvoj nacistične stranke od njenih temeljnih začetkov pa do anarhistične zarote proti Hitlerju v juliju leta 1944. Vidijo se nacistične parade, sežigane knjige, začetek gonje proti Židom, govori v Reichstagu, mladinska zborovanja in strankini kongresi v Nürnbergu, ko Hitler kriči velikanskim množicam, ki mu odgovarjajo z brezkonnimi histeričnimi »Heils«.

Potem so predvajali prizore iz zasedbe Avstrije, vojno s Poljsko in napad na Dansko, Norveško, Nizozemsko, Belgijo, Francijo, zahodne utrube, napad na Sovjetsko zvezo in Hitlerjeva napoved vojne Zdrženim državam.

Göring se hoče celo šalit
Prav posebno vznemirjen je bil Göring in je njegovo obnašanje pokazalo, da je obtožba dokazala različno moč nacistične stranke. Dozvedel je, da bi se celo sam sodnik Jackson gotovo hotel vpisati v stranko, če bi predvajal celoten film, iz katerega so bili vzeti ti prizori. Podobno je bilo obnašanje mnogih drugih obtožencev.

Samo Frank se je trdo izrazil, ko je rekel: »Tu lahko vidite človeka, iz katerega je Nemčija napravila glinastega boga«.

V svoji razlagi je obtožba izjavila, da je Fritz Sauckel vodil rekrutacijo in porazdeljevanje milijonov tujcev ter je smel v ta namen uporabljati tudi silo. Albert Speer je rekel: »Nemški minister za oboroževanje in letalstvo določa število tujih suženjev«.

Neka nemška listina obsega napoved, kako naj ravna s poljskimi delavci. Imeli so policijsko uto- ro je ob 22.00, prepovedali so jim obiskovali cerkve, restavracije, razen tistih, ki so bile namenjene prav za- njim in kamor so lahko zahajali le enkrat na teden. Prepovedali so jim nadalje izdeletiti se javnih sešanj, ki v uporabljal sešanje. Njihovi nadzorniki so jim lahko nalodili telesne kazni.

Stanovali niso v hišah, ampak v posebnih stavbah. Niso smeli prostestirati in niso smeli nobene nji- hove pritožbe. Niso smeli imeti do njih usmiljenja.

Prišli so tudi, da so prevajali tude delavce, ki so jih pripeljali v Nemčijo, v živinskih vozovih, kjer so jih puščali čiste dneve brez hrane in brez zdravniške pomoči.

Nemci, ki so opravljali težka dela, so prejimali na dan hrano, ki je odgovarjala 5.000 kalorijam, medtem ko so prejimali Poljski ki so izvrševali isto delo, le 2.000 kcal. Skromen obrok mesa, ki so ga dobivali na teden, je obstojal iz konjskega ali ovčjega mesa. Obeka je bila nezadostna, delavci so uporabljali ode- je za plašče in so prihajali na delo v najhujši zimi z bosimi nogami. Odstotek tuberkuloze je bil 4 krat večji od normalnega. Delavci so oboli- teli tudi na meningitisu.

Zdravniki so obiskovali taborišča le redko, tako da so morali delavci iti na delo, tudi če so bili bolni. Poljski se je še poskušal, ko so se pomnožili zračni napadi.

Angleska delegacija NA POTI V MOSKVO
London, 14. decembra. Bevin in britanska delegacija bodo danes odpotovali iz Londona v Moskvo. Delegacije bodo sestavljali stalni podtajnik pri zunanjem ministru sir Aleksander Cadogan, do- deljeni podtajnik pri zunanjem ministru sir Ronald Jan Campbell, vodja oddelka zunan- je ministrstva za Daljni Vzhod John Sterndale Bennet, vodja oddelka zunanega ministrstva za južno Evropo S. Hayter, vodja oddelka zunan- je ministrstva za obnovu J. G. Ward in general Jan Jacob kot predstavnik glavnega stana. Britanski poslanik v Tehe- ranu sir Reader Bullard se bo pridružil delegaciji v Moskvi. V britanski misli ne bo nobene- vga znanstvenika.

Kot se je izvedelo od diplo- matskega Reuterjevega dopisni- ka, bosta Bevinova svetovalca za zadeve atomske bombe sir Ronald Campbell, ki je bil član washingtonskega odbora za atomsko bombo in sir Aleksan- der Cadogan, ki je član angle- skega odbora za atomsko raziskovanja, kateremu pre- seduje sir John Anderson.

Sovjetski poslanik v Veliki Britaniji Feodor Gusev je s le- talom »Dakota« odpotoval v Berlin, od koder bo nadaljeval pot v Moskvo.

Perzijski zunanji minister je postal poslanikom treh velevis v Teheranu memorandum, v katerem zahteva takojšnji od- hod sovjetskih, angleških in ameriških čet iz Perzije ter zahteva, da bo iranski pooblaščenec prisoten pri moskov- skih razgovorih, kadar bodo go- vorili o Perziji.

Mikolajczykove izjave
Varšava, 14. decembra. Ministri predpovedni poljske vlade Stanislav Mikolajczyk, ki je tudi glavni tajnik kmetske stranke, je govoril na prvem kongresu poljske delavske stranke. Mikolajczyk je izjavil, da morejo velike naloge Poljske rešiti samo z napori kmetov in delavcev, ne oziiraje se na njihovo politično prepričanje. »Nemški imperializem, čeprav je propadel, ni prenehal biti nevaren in samo v trajnem sodelovanju s Sovjetsko zvezo lahko jamčimo za trajen mir. Govornik je nato na- daljeval, da morajo biti in bodo rešena vprašanja graditve države, repatriacije emigrantov in vojakov ter naseljevanje zahodnih krajev. Ne bomo dovolili - je dejal - da obnovitve velikih zemeljskih pose- stev, kartelov in velikih zasebnih kapitala.

Razprava proti finskih vojnim zločincem
Helsinki, 14. decembra. V Helsinkih se je nadaljevala razprava proti osim bivšim mini- strom in diplomatom, ki so obto- ženi vojnih zločinov. Obtožba je da- nes pojasnila, kako so obtoženci odklonili med leti 1941 in 1944 osem polkovnikov s strani Američanov, Švedov in Rusov za dosego miru. Obtožba je podčrtala, da so ti polk- ovniki propadli zaradi bivega mini- strskega predsednika Rysta Rytja, zunanega ministra Valma Tannerja in drugih. Po vseh iz sovjetskih virov, bo Tanner sam govoril v svojo obrambo.

Nemško prebivalstvo in nürnberška razprava
Frankfurt na Meni, 14. decembra. Po poročilu šefa tiskovnega od- seka za evropske področja, ki so jih zasedle čete Zdrženih držav, brigadnega generala Roberta A. McClureja, štita skoro 12 milijonov Nemcev, ki prebivajo v področju, ki ga zasedli Američani, poro- čila o razpravi proti vojnim zločin- cem v Nürnbergu.

Podrobna poročila dobivajo iz časnikov, radija in na drug način. Sed nemških novinarjev piše od osem do deset tisoč besed na dan.

Angleska delegacija NA POTI V MOSKVO
London, 14. decembra. Bevin in britanska delegacija bodo danes odpotovali iz Londona v Moskvo. Delegacije bodo sestavljali stalni podtajnik pri zunanjem ministru sir Aleksander Cadogan, do- deljeni podtajnik pri zunanjem ministru sir Ronald Jan Campbell, vodja oddelka zunan- je ministrstva za Daljni Vzhod John Sterndale Bennet, vodja oddelka zunanega ministrstva za južno Evropo S. Hayter, vodja oddelka zunan- je ministrstva za obnovu J. G. Ward in general Jan Jacob kot predstavnik glavnega stana. Britanski poslanik v Tehe- ranu sir Reader Bullard se bo pridružil delegaciji v Moskvi. V britanski misli ne bo nobene- vga znanstvenika.

Kot se je izvedelo od diplo- matskega Reuterjevega dopisni- ka, bosta Bevinova svetovalca za zadeve atomske bombe sir Ronald Campbell, ki je bil član washingtonskega odbora za atomsko bombo in sir Aleksan- der Cadogan, ki je član angle- skega odbora za atomsko raziskovanja, kateremu pre- seduje sir John Anderson.

Sovjetski poslanik v Veliki Britaniji Feodor Gusev je s le- talom »Dakota« odpotoval v Berlin, od koder bo nadaljeval pot v Moskvo.

Perzijski zunanji minister je postal poslanikom treh velevis v Teheranu memorandum, v katerem zahteva takojšnji od- hod sovjetskih, angleških in ameriških čet iz Perzije ter zahteva, da bo iranski pooblaščenec prisoten pri moskov- skih razgovorih, kadar bodo go- vorili o Perziji.

Mikolajczykove izjave
Varšava, 14. decembra. Ministri predpovedni poljske vlade Stanislav Mikolajczyk, ki je tudi glavni tajnik kmetske stranke, je govoril na prvem kongresu poljske delavske stranke. Mikolajczyk je izjavil, da morejo velike naloge Poljske rešiti samo z napori kmetov in delavcev, ne oziiraje se na njihovo politično prepričanje. »Nemški imperializem, čeprav je propadel, ni prenehal biti nevaren in samo v trajnem sodelovanju s Sovjetsko zvezo lahko jamčimo za trajen mir. Govornik je nato na- daljeval, da morajo biti in bodo rešena vprašanja graditve države, repatriacije emigrantov in vojakov ter naseljevanje zahodnih krajev. Ne bomo dovolili - je dejal - da obnovitve velikih zemeljskih pose- stev, kartelov in velikih zasebnih kapitala.

Razprava proti finskih vojnim zločincem
Helsinki, 14. decembra. V Helsinkih se je nadaljevala razprava proti osim bivšim mini- strom in diplomatom, ki so obto- ženi vojnih zločinov. Obtožba je da- nes pojasnila, kako so obtoženci odklonili med leti 1941 in 1944 osem polkovnikov s strani Američanov, Švedov in Rusov za dosego miru. Obtožba je podčrtala, da so ti polk- ovniki propadli zaradi bivega mini- strskega predsednika Rysta Rytja, zunanega ministra Valma Tannerja in drugih. Po vseh iz sovjetskih virov, bo Tanner sam govoril v svojo obrambo.

Nemško prebivalstvo in nürnberška razprava
Frankfurt na Meni, 14. decembra. Po poročilu šefa tiskovnega od- seka za evropske področja, ki so jih zasedle čete Zdrženih držav, brigadnega generala Roberta A. McClureja, štita skoro 12 milijonov Nemcev, ki prebivajo v področju, ki ga zasedli Američani, poro- čila o razpravi proti vojnim zločin- cem v Nürnbergu.

Podrobna poročila dobivajo iz časnikov, radija in na drug način. Sed nemških novinarjev piše od osem do deset tisoč besed na dan.

ZADNJE VESTI
Zavezniško vojaško sodišče obsodilo na smrt dva Nemca, ki sta l. 1942 ubila štiri angle- ske pilote.

Romunska vlada sklenila za- preti vsa koncentracijska taborišča. Izpustili so že vse inter- nirance, razen 275, ki so jih obsodila vojaška sodišča.

Churchill ostro grajal vlado zaradi ameriškega posojila. Vla- di očital, da ni znala dobiti po- sojila po ugodnejših pogojih. Konservativna stranka o tem vprašanju ni glasovala. Parla- ment je zglasoval ameriško po- sojilo s 345 glasovi proti 98.

Nemško zlato v Španiji
Madrid, 14. decembra. Predaja imetja, ki je bilo last nemške vlade in ki je bilo na špan- skem ozemlju, se je v arado zaklju- čila, ko je španska vlada izročila ameriški in angleški vladi eno tona angleških gvinej, ki so pripadale nemškemu posojilstvu v Španiji. Delno iz zasebnega imetja, ki so jih Nemci imeli na Špankem, se niso izročili, ker jih je španska vlada blokirala. Količino zlata, ki jo je španska vlada predala zavez- niškim, bodo poslali zavezniškimi oblastem v Nemčiji za delno pla- čilo ameriške vojne odškodnine.

Nemško zlato v Španiji
Madrid, 14. decembra. Predaja imetja, ki je bilo last nemške vlade in ki je bilo na špan- skem ozemlju, se je v arado zaklju- čila, ko je španska vlada izročila ameriški in angleški vladi eno tona angleških gvinej, ki so pripadale nemškemu posojilstvu v Španiji. Delno iz zasebnega imetja, ki so jih Nemci imeli na Špankem, se niso izročili, ker jih je španska vlada blokirala. Količino zlata, ki jo je španska vlada predala zavez- niškim, bodo poslali zavezniškimi oblastem v Nemčiji za delno pla- čilo ameriške vojne odškodnine.

Nemško zlato v Španiji
Madrid, 14. decembra. Predaja imetja, ki je bilo last nemške vlade in ki je bilo na špan- skem ozemlju, se je v arado zaklju- čila, ko je španska vlada izročila ameriški in angleški vladi eno tona angleških gvinej, ki so pripadale nemškemu posojilstvu v Španiji. Delno iz zasebnega imetja, ki so jih Nemci imeli na Špankem, se niso izročili, ker jih je španska vlada blokirala. Količino zlata, ki jo je španska vlada predala zavez- niškim, bodo poslali zavezniškimi oblastem v Nemčiji za delno pla- čilo ameriške vojne odškodnine.

Nemško zlato v Španiji
Madrid, 14. decembra. Predaja imetja, ki je bilo last nemške vlade in ki je bilo na špan- skem ozemlju, se je v arado zaklju- čila, ko je španska vlada izročila ameriški in angleški vladi eno tona angleških gvinej, ki so pripadale nemškemu posojilstvu v Španiji. Delno iz zasebnega imetja, ki so jih Nemci imeli na Špankem, se niso izročili, ker jih je španska vlada blokirala. Količino zlata, ki jo je španska vlada predala zavez- niškim, bodo poslali zavezniškimi oblastem v Nemčiji za delno pla- čilo ameriške vojne odškodnine.

Nemško zlato v Španiji
Madrid, 14. decembra. Predaja imetja, ki je bilo last nemške vlade in ki je bilo na špan- skem ozemlju, se je v arado zaklju- čila, ko je španska vlada izročila ameriški in angleški vladi eno tona angleških gvinej, ki so pripadale nemškemu posojilstvu v Španiji. Delno iz zasebnega imetja, ki

ČUDEŽNA FARMA

Moderna znanost popravlja naravo
Skoraj neverjetni uspehi ameriških
znanstvenikov

V poljedelkem polskusnem zavodu v Beltsvillu v ameriški državi Maryland nesejo kure barvana jajca, jabolka se upirajo zakonom težnosti, svinje so tudi posebnost in debele donajajo več kot kjer koli drugje. Na farmi gojijo nove vrste ptic, zveri in stenice. V tej obiljujli deli poljedelstva popravljajo znanstveniki naravo in jo prilagajajo novim in modernim potrebam.

V Beltsvillu lahko spremeni skoraj vsako rastlino ali žival, ki si jo lahko predstavljate, n. pr. bruske brez pečk, čebulo, pri kateri vam ni treba jokati, kadar jo rešete itd.

Sadjarji so bili vedno v skrbeh: če pustijo, da jabolko popolnoma dozori, potem večina sadsev odpade; če pa jo prej odgraj, pa nima lepe in prijetne barve. Slabo barvana jabolka imajo nisko ceno, odpadli jabolki pa sploh ni mogoče prodajati.

Beltsvillski znanstveniki, ki so iskali način, da bi listje s dreves ne odpadlo tako kmalu, ampak vzdržalo na drevju preko Božice, so odkrili neko novo hormonsko mešanico, ki je odporna tudi temu. Tako so sadjarji v Beltsvillu začeli poskušati s rastlinskimi hormoni. Odkrili so, da mešanica poljskega hormonskega izvlečka na 450 l vode, s katero okropijo dreve v trenutku, ko bi jabolka že začela odpadati, vzdrži sadve še kakih šestdeset dni na drevju. Tako lahko sadjarji odgrajajo jabolka šele takrat, ko so dobila ravno pravo rdečasto barvo. Če postopek ponavljajo v določenih razdobjih, jabolko sploh nikoli ne odpade. Eno izmed dreves v Beltsvillu je imelo izredno sadve na vejah do januarja.

Pred nekaj leti je uničila nasade krompirja takolomovana krompirjeva rja. Beltsvillski je začel s poskusom in po dolgotrajnih naporih so vzgojili rastlino, ki je bila za rjo nedovzmetna. Potem se je pojavila nova bolezen, zaradi katere so novi nasadi začeli veneti. Poljedelci so spet iskali na pomoč.

V tem času se je nekdo spomnil čudnega divjega krompirja, ki raste v Peruju. Ni bil uničen in sadje je bil jako kompaktno, vendar pa je ta vrsta krompirja dosegla stoletja vzdržala brez vsake bolezni. Beltsvillski je začel s križanjem in so kmalu tudi uspeli. Na osnovu perujskega krompirja so ustvarili kompaktni krompir in kmalu dobili lep gladek in velik sad, ki ni bil venel. Tudi treba je bilo 40.000 preskusnih rastlin, da so končno dosegli, kar so hoteli.

Po dolgotrajnem križanju je beltsvillski znanstvenikom uspelo, da so vzgojili posebno vrsto purana, ki je imel skoraj samo belo meso. Ta puran ima lahko po volji večja belomesta ali temnomesta plikasta.

V teku hranjenja so odkrili, da lahko različna hrana povzroči, da so kurja jajca različno barvana. Odkrili so tudi, da v posebne namene lahko razvijajo v jajcu posebne lastnosti. Vzgojili so kure, ki ležejo jajca s beljakom, ki je posebno ugoden za podoljševanje.

Rejeem perutnine je mnogo težje na tem, da lahko hitro ločijo plikasto meso od seboj po spolju. Beltsvillski znanstveniki so se lotili tudi te zadeve in po daljšem poskusu so jim uspeli, da so vzgojili posebno vrsto perutnine, kjer je mogoče samca že na zunaj ločiti od samice po temnem pasu perja.

Poljake so delali tudi s psi. Pri tem so imeli pred očmi dvojni namen: hoteli so vzgojiti dobrega psa čuvaja, poleg tega pa tudi ugoviti, kaj je mogoče dobro lastnosti nekaterih psov prenesti v drugo generacijo.

Pasje poljake so začeli s štirimi vrstami psov: s madžarskim stepnim psom, volčjakom, nemškim ovčarjem, ki so jih izbrali zaradi njihove inteligence, napadalnosti in deloma čuvajskih sposobnosti. Kot četrtega so vzeli vrsto popolnoma povprečnega psa, ki ni imel nobenih posebnih lastnosti, ki pa je bil sicer lep. Predhodno so s kuro ugovili njihove lastnosti, potem pa se je začelo križanje. Tudi ti poskusi so pokazali dobre uspehe.

Cebelarji so zahtevali, naj bi dobičbe delali iz kraljice ribčice, da bi lažje prodali globoje v velike svetilke in poskale več nektarja. Beltsvillski znanstveniki so se lotili tudi tega. Dosegli so sicer še nekatere uspehe, vendar se s stvarjo ukvarjajo še dalje. Vzgojiti hočejo čebelo, ki bo imela več boljnih sposobnosti, kot jih imajo do sedaj.

Iščejo tudi vrsto karakulskih ovce, ki bi živele v Ameriki. Beltsvillski znanstveniki so izdelali formulo za ovce, ki bi bila tri četrti karakulskih, četrt pa domača. Če bodo poljaki potekali ugodno, bo imel ameriški fermer nov vir dohodkov, ameriške žene pa cenejše perlanerje.

Pred nekaj leti, ko so začeli rastlinska olja nadomeščati masi in ko so farmarji ugovili, da pridelajo maso ne gre več tako dobro v denar, so v Beltsvillu začeli misliti, kako bi spremenili pridelavo. Zdelo se jim je, da bi lahko pridelali maso, ki bi bila bolj dragocena, kot je maslo, ki jo pridelajo na ameriški farmi.

Pred nekaj leti, ko so začeli rastlinska olja nadomeščati masi in ko so farmarji ugovili, da pridelajo maso ne gre več tako dobro v denar, so v Beltsvillu začeli misliti, kako bi spremenili pridelavo. Zdelo se jim je, da bi lahko pridelali maso, ki bi bila bolj dragocena, kot je maslo, ki jo pridelajo na ameriški farmi.

Iščejo tudi vrsto karakulskih ovce, ki bi živele v Ameriki. Beltsvillski znanstveniki so izdelali formulo za ovce, ki bi bila tri četrti karakulskih, četrt pa domača. Če bodo poljaki potekali ugodno, bo imel ameriški fermer nov vir dohodkov, ameriške žene pa cenejše perlanerje.

Pred nekaj leti, ko so začeli rastlinska olja nadomeščati masi in ko so farmarji ugovili, da pridelajo maso ne gre več tako dobro v denar, so v Beltsvillu začeli misliti, kako bi spremenili pridelavo. Zdelo se jim je, da bi lahko pridelali maso, ki bi bila bolj dragocena, kot je maslo, ki jo pridelajo na ameriški farmi.

Pred nekaj leti, ko so začeli rastlinska olja nadomeščati masi in ko so farmarji ugovili, da pridelajo maso ne gre več tako dobro v denar, so v Beltsvillu začeli misliti, kako bi spremenili pridelavo. Zdelo se jim je, da bi lahko pridelali maso, ki bi bila bolj dragocena, kot je maslo, ki jo pridelajo na ameriški farmi.

Angleško podeželje

Nečisto prijetnih in značilnih krajev je razstresenih po Angliji. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Sto tisoč žena na poti v Združene države

Po poročilu ameriškega zunanjega ministrstva in Urada za naseljevanje tujcev, bo naseljevanje žena, ki so se poročile s ameriški vojniki, trajalo več let. Urad za naseljevanje javlja, da bo v kratkem prišlo nekaj stotin žena iz južnih krajev Daljnega Vzhoda, toda vsakega poteka, ko se bodo ameriški vojniki, ki bivajo še v inozemstvu, vrnili v domovino. Medsebojno bo povprečno šest tisoč žena, ki so se poročile s ameriški vojniki, prišlo v Združene države.

Is Velike Britanije pričakujejo štirideset do petdeset tisoč žena, iz Italije pa pet do šest tisoč. Mednarodni krizi so pripomnili, da bo postopek naseljevanja žena nesporen, dokler bodo ameriški vojniki pri naseljenih silah v bivših sovražnih državah.

Trgovinski minister, sir Stafford Cripps, je izjavil v Manchesteru, da bo prihajajoča junja zaposlen v izvozi industrije večje število delavcev kot jih je bilo pred vojno. Od junja do septembra, je državni minister dodal, je število teh delavcev naraslo za več kot 200.000 in se zdaj hitro množi. Sir Stafford Cripps je podal sledeče podrobnosti o britanski naritih za zvečanje izvoza. Trgovinska delegacija, ki odpotuje v Egipt, sledila ji bodo podobne mislije v ostale države.

Med drugim so britanske trditve prejele vse olajšave in pobude za poljanje svojih zastopnikov v tujino. Velika Britanija bo tudi razvijala prvotne, tuje valute in tuje strojne naprave izvozi industriji, kot pa industriji za domačo uporabo. Izvedence in tehnike za izvozno industrijo in trgovino bodo kmalu hitreje dopustili iz vojske. Sir Stafford Cripps je zaključil: »Zastavljamo vse moči, da čimprej zagotovimo povpraševanje tujih trgovcev in angleški narod v ta namen mnogo prispeva s omejevanjem lastnih potreb.

Cena vojne

Račun stroškov te vojne, ki ga je napravil izvedenec James H. Brade, profesor na ameriškem vseučilišču kaže, da je svet plačal za oborožitev in za vojni material v drugi svetovni vojni 1.164 milijard dolarjev. Škoda na lastniini znaša 230 milijard in 900 milijonov dolarjev. Škoda na Kitajskem ni šteta. Brade je tudi izračunal, da so Združene države potrošile za vojni material 317 milijard in 900 milijonov dolarjev. Vojna je stala vselej ozi približno 468 milijard in 939 milijonov dolarjev.

Smrt Napoleonovega pranečaka

V soboto je umrl v New Yorku 87 letni pranečak Napoleonovega brata, Gerolamo Napoleon Bonaparte. Njegov praded Gerolamo Bonaparte je moral po ukaz svojega brata zapustiti Francijo. Napotil se je v Združene države, kjer je poročil neko Američanko iz Baltimore. Napoleonu so odjlonili priznanje njegove poroke in poslej je se je Gerolamo vrnil v Evropo, kjer se je ponovno poročil in postal westfaliski kralj.

Gerolamo Napoleon je bil rojen v Parizu, vendar je preživel največji del svojega življenja v Združenih državah. Neuradno so leta 1921 priznali plemstvo ameriške družine; bili so tudi predlogi, da bi postavili Gerolamo Napoleona na albanski prestol, ki je bil takrat prazen.

Eden izmed Gerolamovih stricov, Charles J. Bonaparte, ki je umrl leta 1921, je bil mornariški minister in posneje državni tožilec pod predsednikom Teodorom Rooseveltom.

UNRRA zbira oblačila

Pozvali so rane ustanove, ki imajo nalogo pomagati prekomorskim deželam, ki so bile prizadete od vojne, naj pomagajo pri zbiranju oblačil, ki ga je organizirala ustanova UNRRA. Zbiranje se bo pričelo 7. januarja in bo trajalo 24 dni. Odbor za pomoč je opozoril vse pomočne centre, naj ne prireajo nobenega zbiranja oblačil v času med 15. decembrom in 15. februarjem, razen če je v zvezi in omejenem korist: 7.797 sredstev v vsej Ameriki je dokončno vse pravice za začetek zbiranja.

Vlada v Egiptu se je odločila, da bo razpisala notranje posojilo v vrednosti 80 milijonov egipčanskih lir za financiranje bombarskega pridelka v letu 1946.

Nacistična grozodejstva

V bližini Novega Modlina so odkrili novo mučnico
zaveznikiških vojnih ujetnikov - Taborišče Lamsdorf

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

Ni še dolgo tega, kar so odkrili nacistično koncentracijsko taborišče Lamsdorf blizu Novega Modlina v bližini Novega Modlina. Nekateri so sliki našim, drugi pa spet nosijo popolnoma svojstven pečat podnebja in ljudi, ki tam živijo. Slika kaže eno izmed značilnih večjih vasi na otoku — Widdcombe-in-the-Moor (Dartmoor).

TRST

Dobava vode znizana za 20%

Zaveznikiška vojaška uprava je naznanila, da bo od danes dalje znizana dobava pitne vode za mesto Trst na 80% normalne dobave.

Pomanjkanje vode povzroča nezadostna električna sila, ki ne more pogonjati 24 ur dnevno električnih žepalk; zaradi tega so morali uporabiti pomožne žepalko na Dieslov pogon.

Oddelek za javna dela pri Zaveznikiški vojaški upravi priporoča največjo štednjo pri uporabi vode. Vodovodne pipe ne smejo biti brez potrebe odprte in uporaba vode je treba omejiti na najnujnejše.

Kakor z električnim tokom, naj vsak posameznik štedi vestno tudi z vodo, kar bo koristilo vsemu prebivalstvu.

Stanje električnega toka v Julijski krajini

Stanje električnega toka v Julijski krajini in posebno v Trstu je še vedno kritično zaradi nezadostnega

Dijaška stavka zaradi nezakurjenih prostorov v šolah

Zaveznikiška vojaška uprava je izjavila, v zvezi s stavko italijanskih in slovenskih dijakov v znak protesta zaradi nezakurjenih šolskih prostorov.

Zaveznikiška vojaška uprava je še prej pojasnila, da je treba pripisati splošno pomanjkanje kurjave svetovnemu pomanjkanju goriva. V vseh državah je gorivo strogo raciohirano. Zaradi tega čuti tudi Julijska krajina to pomanjkanje, kakor vsi drugi kraji; vsekakor si pa Zaveznikiška vojaška uprava prizadeva izboljšati položaj. Pri nakazovanju kurjave imajo pred se industrije in družine, ki kurjavo potrebujejo za kuho.

Po vsem ostalem osemsto po Zaveznikiško vojaško upravo so bili dijaki v šoli kot običajno. Šole bodo v petek spet odprte, v nekaj dneh pa jih bodo zaprli zaradi bošničnih podtalj.

Delavnost policije v Julijski krajini

Kljub povečanju števila hudoodelcev po svetu, ki je nastalo kot nezgodna posledica vojne, položaj v Julijski krajini ni pretežak, ker se je nedavno ustanovljena policija izkazala zmogljivo kljuboviti vsem težkostim, kakršne koli oblike. Njeni uspehi so zadovoljivi in jih lahko uvrščamo med one, ki jih izvršujejo preizkušene sile britanske in ameriške policije.

Do takih zahtev je prišel neki policijski izvedenec ob pregledu delavnosti policije v Julijski krajini v mesecu novembru. Od 26. oktobra do 25. novembra so prijaviili približno 100 primerov zaradi izprijan trgovin, tatvin, kradenj, šepnih tatvin in celo razpisa samomora. Ob raziskovanju vseh teh primerov so izvršili 85 aretacij, imeli so tudi štiri primere umorov, od katerih je eden usodna nesreča.

Med aretiranci so bili trije bezgunci iz jetnišnice v ulici Tigor, ki so bili svojo čas obsojeni na doživetno ječo.

Zivila in drugo lastnino, ki so jo zaplenili cenijo na vrednost od 8 do 10 milijonov lir, med drugim tudi dva avtomobila.

Sodelovanje z drugimi policijskimi silami za izsleditev zločincev, preide v normalno delovanje policije Julijske krajine. Pretekli mesec so zaprili 10 oseb, ki jih je policija še dala časa iskalna. Neki drugi oddelek se začelna za sledenje bivših fašistov, ki so jih naznanili običajni odbori v Rimu in drugih mestih. Oddelek, ki ima nalogo, da varuje koristi prebivalstva je med tem časom poravnovo poslal v njihove rodne kraje 38 prostotuk. Končno je policijski znanstveni urad nudil pomoč sodišču s tem, da je preskrbel fotografске dokazke o zločinih.

Iz tega sledi, da delovanje policije

Često namreč ljudje podcenjujejo stvari, katerih ne razumejo. Pridite, ne bo vam žal; mogoče boste dali vendar tudi meni malo pravi. Pojtrijanje, recimo...

«Halo, Angelino, ti si tu, je nekdo ogovoril Tomovo spremljevalko. Tom ga je pogledal in takoj vedel, da ima pred seboj Angelino njegovo brata.

«Gospod Tom Carter... moj brat, je Angelino oba poznala. Tomu je bilo žal, da je brat zmotil in to ravno v trenutku, ko se je hotel s njo zmeniti, kdaj se bosta spet videla.

Zadutil je proti njemu nekak odpor in se zaradi tega še po nekaj korakih posloivil. Podal je Angelini roko in jo pogledal globoko v oči. Videl je, da je malec zardele in pobesela pogled. Podal je roko še njenemu bratu in odel.

Angelino in njen brat sta prišla domov, imela sta dvosobno stanovanje v enem izmed predmestij. Soba, v katero sta vstopila, je bila precej velika, a zelo mračna. Takoj pa si opazila, da je kljub preprostosti vladal v njej vzoren red. Vse lepo na svojem mestu. Pohitilo je bilo sicer staro; brat in sestra sta ga podedovala po umirli starši; a bilo, jima je kot avto.

GORICA

Slovensko narodno gledališče

Včeraj zvečer ob 20. uri je bila v Ljudskem domu prva predstava igralne skupine Slovenskega narodnega gledališča. Vprizorili so dramatisacijo Cankarjeve Jernejeve pravice v režiji Ferda Delaka.

Pred predstavo je pozdravil igralno skupino v imenu Slovencev v Gorici dr. Marjan Bregant. V imenu skupine se je za pozdrave zahvalil vodja gledališča g. Ferda Delak.

Danes zvečer ob 20. uri bodo predvajali D. Nicodemijev »Escampolo« v treh dejanjih. Vstopnice so na razpolago v Ljudskem domu.

Letna obnovitev policijskih dovoljenj

Trgovska zveza sporoča: Do 31. decembra je treba vložiti prošnje za obnovitev letnih policijskih dovoljenj, ki veljajo eno koledarsko leto.

V ta namen pozivamo vse lastnike dovoljenj kavarn, barov, hotelov, restavracij, gostiln, kramov, točilnic, točilnic nealkoholnih pijač, dalje lastnike dovoljenj za nepreplevane igre, hleve, garaže, za krošnjarsko trgovino, za urarne, t. d., pristojne v goriski občini, da šroče ta dovoljenja v tajništvo Trgovske zveze (ulica IX Avgusta št. 11-I) nadi.

Dovoljenju je treba priložiti odgovarjajoči znesek v višini predpisane količine za obnovitev; dovoljenju, ki zapada državnim taksi, je priložiti potrdilo o plačilu pri pristojnem registrarnem uradu. Lastniki obratov, odnosno imenovanih dovoljenj, ki izvršujejo svojo obrt v pokrajinskih občinah, morajo izročiti dovoljenja pristojnim občinam uradom.

Obrotniki, ki živijo v občini Gorica, naj izročijo policijska dovoljenja v uradu trgovske zveze dopolne od 10. do 12. ure do vključno 24. decembra t. l.

Jutri zasedanje Komisije za čiščenje

Jutri, v soboto ob 9.30 uri bo imela Komisija za čiščenje v dvorani na sodišču javno zasedanje, na katerem bo razpravljala o proinjah za zopetni sprejem v službo.

Pazite na otroke!

Posledica otroške radovednosti in stika za ostanki vojnega materiala je eksplozija. Trije deklici: 6-letni Sergij Peršič, 8-letni Marjan Gregorčič, 7-letni Janez Gregorčič so se igrali s ročno bombom, ki jim je eksplodirala. Val trije so dobili lažje poškodbe po nogah in so jih prepeljali v gorisko civilno bolnišnico.

Včeraj so pripeljali v bolnišnico tudi 8-letnega Jurja Gradina, stanujočega na korzu Roosevelt, št. 4, ki se je polil z vrelo vodo po desni nogi.

GLAVNI UREDNIK: PRIMOS B. BRDNIK

Izdaja A. I. S.

MALI OGLASI

BLAGOVI za moške obleke, čista volna, volnene tkanine; Industrija Jana, Zabarella 55, Padova 5138 c.

Pogosan

Specializeta za omeščanje kože po brilju, za odpravo draženja, ki ga povzroča rezila za brilje

Soffientini

V "Centru za obvestila, Piazza della Borsa št. 8 dobite te publikacije v slovensčini:

S. V. Benet: »Amerika«, cena 10 lir. (Kratka in z n. nimivo pisana zgodovina Združenih ameriških držav).

Ameriške znanstvene zanimivosti, cena 10 lir. (Poljudno pisan pregled najnovejših odkritij na zdravstvenih, kmetijskem, tehničnem in drugih področjih v Ameriki).

1939-1944, cena 5 lir. (Pregled vojnih dogodkov v teh letih, s številnimi slikami).

Je Tom vendar storil? Sicer se tudi on ne strinja s Tomovim mnenjem, ali zaradi tega ga že ne oboja.

In brat; niti vprašal je še ni, kako je bilo na produkcijski? Ne, ni ga spoznala danes!

Tom ni vedel, kam bi šel, da bi videl Angelino. Zdal, ko se je nehala čela, je bila možnost s stanka se manjša. Kje stanejo, tudi ni vedel. Kaj naj stori? Tri dni je tekal po mestu, kar tako brez cilja, v nadi, da jo bo kje srečal.

In sreča mu je bila mila. Ravno ko je hotel po brezupnem iskanju vanjo zaviti v kipo, da bi se malo bavredli, jo je zagledal. »Gospodična Angelino, ne veste, kako me vesel, da vas vidim.« Jo je pozdravil. »Tri dni je tekal po mestu, da bi vas kje ujel in, gijte, posrečilo se mi je.«

»Dobro dan, gospod Carter, mi je odzdravil Angelino in mu ponudila roko. »Ali vam je moja družba tako všeč, da me še tri dni isčete po mestu? Saj se z menoj še pogovoriti ne morete, sem tako tmaista in vam nočem dati prava, se je polajala Angelino.

(Nadaljevanje prihodnjic)